A°. 1837. N°. 134.

# ARNHEMSCHE COURANT.

Dingsdag den 7 November.

AUGSBURG, den 2den November.

Men meldt uit *Hanover* van den 27sten October: Dezen middag verspreidt zich in de stad het gerucht, dat de ministers hun ontslag genomen hebben. Dit is evenwel niet zoo: integendeel hebben zij dezen morgen den Koning voorstellen gedaan van zoodanige natuur, dat Z. M. zich bewogen gevonden heeft de afkondiging des patents voor-eerst te vertragen. Het voornemen was, het dezen nacht te doen drukken en morgen vroeg uit te geven. Zondag den 29sten wilde Z. M. dan voor het eerst in den schouwburg verschijnen, om zich zelf te overtuigen van den indruk, dien het patent op het publiek zou hebben gemaakt.

*Munchen* 29. *October*. Het door Dr. *Willich* gedane voorstel betrekkelijk den grondwettigen toestand des koningrijks Honover, hetwelk, gelijk bekend is, door de kamer der afgevaardigden met zeer groote meerderheid was aangenomen, is door de eerste kamer niet aangenomen. De kamer der afgevaardigden heeft evenwel besloten er bij te volharden.

RUSLAND.

*St. Petersburg*, den 21sten October. HH. KK. Majesteiten worden eerstdaags in Moskou terug verwacht.

— Voortdurend blijft men beweren, dat Vorst *Paskewitsch* het stadhouderschap over Polen wenscht neder te leggen; als zijn' opvolger noemt men den generaal der infanterie graaf *Toll*.

PRUISSEN.

Van tijd tot tijd komen te Berlijn aanzienlijke ladingen Sinesche thee aan, die door Russische en Poolsche joden van Kjachta derwaarts worden gezonden. Die thee moet in geur en goedkoopheid met de beste soorten der Oost-Indische compagnie wedijveren.

*Dusseldorf*, den 2den November. Gisteren avond kwam het eerste schip der stoomboot-maatschappij van den Neder- en Middelrijn, genaamd *de hertog van Nassau*, van den Kinderdijk bij Dordrecht, van waar de directie het afgehaald had, alhier aan; den 8sten zal het zijne proefreis naar Mainz maken.

PORTUGAL.

De Cortes hebben eene zeer vreemde wet, betrekkelijk de pers aangenomen. Het eerste artikel zegt: Alwie zich door een dagblad direct of indirect beleedigd oordeelt, heeft het regt van den uitgever de plaatsing van een antwoord te verlangen, hetwelk echter niet meer dan 1000 letters of het dubbele van het geheele artikel, dat beantwoord wordt, bedragen mag.

LONDEN, den 2den November.

De storm, die gisteren den ganschen dag en zelfs tot dezen morgen gewoed heeft, is oorzaak, dat wij geheel zonder tijdingen van het vaste land zijn. In de Lloyds-lijst van dezen morgen treft men berigten van verscheidene ongevallen ter zee, doch slechts eene enkele schipbreuk aan. Men vreest, dat de lijst van morgen van meerdere rampen zal gewagen.

— De algemeene associatie van Ierland werd jl. Dingsdag, op voorstel van den heer *O'Connell*, die daartoe opzettelijk van Dublin was gekomen, ontbonden. Deze associatie was in der tijd door den heer *O'Connell* ingesteld, nadat het Hoogerhuis den maatregel tot hervorming der Iersche corporatie had verworpen, met het oogmerk om dat doel door intimidatie te bereiken. Er werden wekelijks, door het aannemen van nieuwe leden, groote sommen bijeengebragt, en met het bedrag bekostigde men grootendeels de hervormings-kandidaten in Ierland. Door de tegenwoordige ontbinding wil thans *O'Connell* aan het gouvernement een bewijs geven, dat het Iersche volk vertrouwen stelt in de pogingen der ministers, om aan hetzelve regt te laten wedervaren. Hij heeft daarbij tevens verklaard, dat, zoo de proefneming mislukte, de associatie zich met hernieuwde kracht weder zou vormen.

— In eene vergadering van de maatschappij der kunsten, werd gisteren, namens de Nederlandsche regering, aanzoek gedaan, om kopijen te hebben van het plan van den heer *Glyme*, tot droogmaking van landerijen. Dit verzoek werd ingewilligd.

— Volgens de jongst uit de Kaap de Goede Hoop ontvangene tijdingen, schijnt de handel in die kolonie grootelijks te zijn toegenomen sedert de afschaffing der slavernij, waarvan men toen ter tijd eene tegenovergestelde werking vreesde. In 1822 bedroeg de invoer [illegible] p. st. en de uitvoer 172,456 p. st; in [illegible] was de invoer geklommen tot 541,316, en de uitvoer tot 361,947 p. st; en in het afgeloopene jaar was het bedrag van den invoer 876,769 p. st., en dat van den uitvoer 385,384 p. st.

PARIJS, den 3den November.

Het Engelsche kabinet schijnt met afgunst de nieuwe verovering der Franschen in Afrika te zien; maar het is niet waar, dat lord *Granville* van zijn gouvernement last zou hebben ontvangen, om nieuwe ophelderingen aangaande de bedoelingen van Frankrijk met Konstantine te vragen.

— Den 1sten had men hier geweldige rukwinden, die onderscheidene boomen van den Boulevard ontwortelden.

— De *Moniteur* van den 2den deelt officiële stukken nopens de expeditie van Konstantine mede. De vertraging wordt daarin toegeschreven aan de ziekte van den chef van den staf, den generaal *Perregaux*, die bij het beleg gewond is geworden. Het getal der dooden bij de bestorming werd opgegeven op 148, en dat der gekwetsten op 506. De rapporten zijn gedagteekend uit Konstantine den 20sten October. *Achmet-bey* had op dien tijd nog geen aanval beproefd. De generaal *Valée* zou Konstantine met het leger verlaten, doch een occupatie-korps van 2500 man van alle wapen tot garnizoen achterlaten, waartoe hij levensmiddelen voor een half jaar deed bijeen brengen. De omliggende bewoners bragten genoegzaam levensmiddelen. Een der scheiks had reeds 180 ossen aangebragt en meerdere beloofd. De gevlugte inwoners werden wederom in de stad gelaten, doch hun werden de wapenen ontnomen. Het land leverde vele granen op, en de omliggende stammen schenen minder oorlogzuchtig en zich meer op den landbouw toe te leggen dan in andere streken. In Konstine waren vele oorlogsbehoeften gevonden, onderanderen 59 vuurmonden, 3000 kogels, 500 bommen, 1100 geweren, 20,000 patronen, 6500 kilog. buskruid, enz. Het belegerings-geschut, door den generaal *Valée* teruggezonden, was te Bona aangekomen.

— Volgens een rapport van den opperbevelhebber van Burgos was den 23sten het Carlistische korps dwars over den grooten weg bij Brajuta getrokken, zich over Oradura en Citta Peralta naar de waadbare plaats van den Ebro begevende. Hier en daar hadden de Carlisten eenige gevangenen gemaakt. Zij waren echter in den armzaligsten toestand, ten prooi aan honger, ellende en bijna naakt. Volgens het zeggen van 62 deserteurs, zoude slechts één derde van het primitive expeditie-korps van don *Carlos* den Ebro weder overtrekken; zeer velen hunner waren in de bosschen achtergebleven en, deze ongelukkigen komen zich dagelijks op verschillende punten aan de Christino's aanbieden.

— Uit brieven van Saragossa, dd. 28 October, blijkt, dat men aldaar aan het gelukken der onderneming van *Oraa* tegen Cantavieja niet twijfelde. Men geloofde dat hij den [illegible] of 28sten die stad zou binnenrukken, daar de vijand bezwaarlijk een zoo wel geapproviandeerd leger, als dat van het centrum, zou durven afwachten.

Er liep een gerucht, dat de pretendent verklaard zou hebben, liever te willen sterven dan in Navarra terug te keeren.

De nationale garden van Munilla hebben eenen Engelschman uit het gevolg van don *Carlos* gevangen genomen, die verklaarde correspondent van den *Morning-Post* (Tory-dagblad) te zijn.

Vijftien honderd man, onder bevelen van *Cuevillas*, wilden zich met don *Carlos* vereenigen, doch *Espartero* schijnt hun zulks belet te hebben. Eene nog talrijker bende is te Almazes binnengerukt.

'sGRAVENHAGE, den 5den November.

Z. K. H. de Erfprins *van Oranje* is gisteren avond van Hoogstdeszelfs reize buiten 's lands in deze residentie teruggekeerd, eene reis, waarvan het aangename, door het voorgevallen smartelijk overlijden van H. M. de Koningin, grootelijks gestoord geworden is.

— Door den opper-kamerheer is bekend gemaakt, dat, bij den aanwezigen rouw, tevens die, wegens het overlijden van Hare Doorl. Hoogheid Mevrouw de prinses Donairière *van Reuss Greitz*, geboren prinses *van Nassau*, zal worden gedragen.

— Naar men verneemt zal er binnen kort eene groote promotie bij het leger plaats hebben.

— Naar men met genoegen verneemt, moet onlangs het ontwerp, om, door het tegenwoordig bestaande kanaal naar [illegible] eene noodzakelijke uitwatering in [illegible] en omliggende polders te [illegible], en alzoo tevens, om deze stad van versch water te voorzien, zijn goedgekeurd, en dienvolgens de plans en teekeningen, ter uitvoering van dat groote ontwerp, tegenwoordig worden opgemaakt. Men verzekert, dat zoowel Z. M. als het stedelijk bestuur van

's Gravenhage, de aanneming van dit ontwerp bijzonder hebben verlangd, en de zwarigheden hebben getracht op te lossen, welke tegen hetzelve werden ingebragt. Voorts wilde men weten, dat de kosten dezer onderneming zullen gedekt worden door het land, de provincie, de stad en hoogheemraadschappen.

— Men verneemt, dat in de maand Februarij aanstaande, alhier verkocht zal worden eene fraaije verzameling, waaronder zeer zeldzame boeken, nagelaten door wijlen den zeer geleerden heer *C. Flament*, Ridder der Orde van den Nederlandsche Leeuw. De betrekking van Koninklijken bibliothecaris, welke hij alhier bekleed heeft, doet met belangstelling deze aangekondigde verkooping te gemoet zien.

— Op de voorgedragene staats-begrooting voor den jare 1838, is het *Departement van buitenlandsche zaken uitgetrokken* voor eene som van *f* 797,600, om te slaan als volgt:

1ste afdeeling. *Kosten van het departement f* 93,600, als: tractementen, toelagen en daggelden *f* 71,800; reis- en verblijf-kosten *f* 1000; bureau- en lokaal-behoeften *f* 20,800.

2de afdeeling. *Kosten, vallende op de buitenlandsche zendingen en consulaten f* 436,000, als: gewone zendingen *f* 389,225, waarvoor slechts uitgetrokken is *f* 331,000; buitengewone zendingen *memorie*; equipement- en reiskosten voor de buitenlandsche zendingen *f* 15,000; consulaten *f* 69,000, waarvoor slechts *f* 60,000 is uitgetrokken; briefporten, door de gezanten en consuls betaald wordende, en andere verschotten, aan dezelve terug te geven *f* 30,000.

De gewone zendingen bestaan in: Amerika, tractement van den zaakgelastigde *f* 12,000; Baden, idem van den minister-resident *f* 7000; Beijeren, Braziliën en Columbia *memorie*; Denemarken, tractement van den gezant en secretaris *f* 20,000; Duitsche bondgenootschap, idem van den gezant, die tevens geaccrediteerd is bij de hoven van Nassau en Hessen en van den raad van legatie, tevens zaakgelastigde bij de vrije stad Frankfort *f* 22000; Frankrijk, idem van den gezant en raad van legatie *f* 44,000; Groot-Brittanje idem van den gezant, raad van legatie en particulieren secretaris *f* 55,600; Hanzesteden, idem van den minister-resident *f* 6000; Mexico *memorie*; Oostenrijk, idem van den gezant en raad van legatie *f* 28,000; Ottomannische porte, idem van den zaakgelastigde en kosten voor het onderhoud van het bruikbaar gebleven gedeelte van het Nederlandsche paleis te Pera *f* 11,125; Portugal, *memorie*; Pruissen, tractement van den gezant en secretaris *f* 28,000; Rome, idem van den zaakgelastigde *f* 7000; Rusland, idem van den gezant en secretaris, *f* 44,000; Sardinië, idem van den minister-resident *f* 7500; Siciliën (de beide) *memorie*; Spanje, idem van den zaakgelastigde *f* 10,800; Wurtemberg, idem van den zaakgelastigde *f* 6000; Zweden, idem van den gezant en secretaris *f* 22,000; Zwitserland *memorie*; tractement van de secretaris van legatie bij de centrale commissie voor de Rijnvaart te Mentz *f* 2000; non-activiteits-tractementen van raden en secretarissen van legatie, voor het tegenwoordige tot geen bepaald gezantschap behoorende, *f* 6200.

De consulaten zijn verdeeld als volgt: Algiers *memorie*; Amerika, *memorie*; Brazilië, tractement van den consul-generaal *f* 8000; Chili, idem van den consul te Valparaiso *f* 1000; Colambia, tractement en toelage van den vice-consul te Bogota, waarnemende het consulaat-generaal aldaar, *f* 7000; en tractement van den consul te Maracaibo *memorie*; Denemarken idem van den consul te Elseneur *f* 20); Egypte, idem van den consul-generaal *f* 5600; Griekenland idem en toelage van den consul-generaal, den vice-consul en kanselier *f* 11,000, Havannah, tractement van den consul-generaal *f* 3000; Kanarische eilanden, idem van den consul *f* 3000; Maroeco, idem van den consul generaal en gewone spendatie-gelden *f* 8,500; Mexico, toelage van den vice-consul, waaronder het consulaat-generaal aldaar *f* 3000; en tractement van den consul te Alvarado en Vera Cruz *memorie*; Rusland, idem van den waarnemenden consul te Odessa *f* 2000; Tripoli, tractement van den consul en gewone spendatie-gelden *f* 8000; Tunis, idem van den consul en gewone spendatie-gelden *f* 7500; Zwitserland, toelage van den consul-generaal *f* 1200.

3de afdeeling. *Staats-posterij f* 14000, als: aankoop en reparatie van equipementstukken, nieuwejaars- en kermisgiften *f* 500; reizen der staatspostiljons *f* 13,500.

4de afdeeling. *Kosten voor de nationale nijverheid*: premiën tot ondersteuning van sommige takken van nationale nijverheid, om te strekken tot aanmoediging van fabrijken, trafijken, reederijën, visscherijën en landbouw *f* 240,000.

5de afdeeling. *Verschillende uitgaven f* 14,000, als: onderstand- en transportgelden aan en ten behoeve van Nederlandsche zeelieden en militairen, door de gezanten en consuls uitgereikt wordende *f* 4,000; geschenken bij verschillende gelegenheden; geschenken aan vreemde gezanten, die teruggeroepen worden, mitsgaders vergoeding van impositiën aan de vreemde gezanten, die zulks verkiezen, bij hunne aankomst te geven, *memorie*; geschenken zoo bij het sluiten van tractaten, als bij andere gelegenheden te geven, *memorie*; onkosten der betrekkingen met de Barbarijsche mogendheden *memorie*; en geheime uitgaven *f* 10,000.

ARNHEM, den 6den November.

De hoogleeraar *Uylenbroek*, aan de Hoogeschool te Leiden, is ontheven van het onderwijs in de theoretische starrekunde, en dat vak van onderwijs opgedragen geworden aan den heer *F. Kaiser*, tot dusverre lector voor de praktische starrekunde aan dezelve Hoogeschool, aan wie tevens, ingevolge besluit Zijner Majesteit, voortaan de titel is opgedragen van lector in de starrekunde aan gemelde Akademie.

Eervol zijn ontslagen, als commies bij de Amortisatie-Syndicaat de heer *C. G. Withuys*; als chirurgijn der tweede klasse in Zr. Ms. zeedienst, *A. L. Zwitser*, als administrateur van kleeding en wapening bij het 1ste bataljon jagers, de gepensioneerde kapit. *A. C. van Aelsin*.

— Heeren Kerkvoogden bij de Nederduitsche Hervormde Gemeente alhier hebben het voornemen, op den 16den dezer, in de kerkenkamer der groote kerk, openlijk aan te besteden het *bouwen eener geheel nieuwe kosterswoning*; omtrent welke aanbesteding een en ander nader kan worden vernomen bij den koster der groote kerk

AMSTERDAM den 5den November.

*Beurs van 4 November.*

Onze huidige beurs was nog onbeduidender dan die van gisteren; nieuwstijdingen waren er echter niet bekend. Het bevestigt zich, dat de Carlisten hunnen terugtogt over den Ebro vervolgen.

*Blijvende prijzen ten $4\frac{1}{2}$ uur.*

*Holland.* $2\frac{1}{2}$ pCt. $52\frac{7}{8}$; 5 pCt. $100\frac{13}{16}$; kansbiljetten $22\frac{3}{8}$; oud syndicaat $93\frac{3}{4}$, nieuw $75\frac{3}{4}$; Handelmaatschappij $161\frac{3}{4}$; 5 pCt. Oost-Indië $99\frac{11}{16}$, $\frac{5}{8}$; Spoorweg op Haarlem 160, dito op Rotterdam 119.

*Spanje.* Ardoins $19\frac{13}{16}$; Passive $4\frac{1}{4}$.

Russische en Oostenrijksche fondsen als gisteren.

*Effecten-Sociteit 5 November.*

Geen nieuws en bijna geen handel. Eenige weinige stukken werkelijke schuld zijn à $52\frac{7}{8}$ afgegeven.

P. S. Volgens *particuliere* berigten uit Parijs, vleit men zich daar ter stede, dat het ministerie in de nieuwe kamers eene buitengewone groote meerderheid verkrijgen zal; en daaraan schrijft men den dagelijkschen vooruitgang der Fransche fondsen toe.

# Mengelwerk.

## Neerlands Ministers.

Eene aandachtige beschouwing der middelen, welke eene natie bloei en welvaren aanbrengen, doet dezelve verdeelen in natuurlijke en zedelijke, of materiele en morele. De eersten zijn meest cijnsbaar aan de laatsten. Onder de voornaamsten behooren de ligging van het land, deszelfs voortbrengselen, het nationaal kapitaal, de aard der ingezetenen en bovenal deszelfs staatkundige instellingen en bestuur. Dit laatste inzonderheid oefent den grootsten invloed uit. Een goed bestuur kan de natuurlijke middelen verbeteren en doen toenemen, een verkeerd daarentegen de beste verlammen en buiten werking houden. Een goed bestuur kan eene geringe natie groot maken, een verkeerd, eene groote natie gering. De kenteekenen, de hoofddeugden van een goed bestuur zijn bovenal deze: vastberadenheid en openhartigheid; dit laatste bijzonder in constitutionele Staten.

Volgens art. 75 der grondwet heeft *Nederland* hoofden van de departementen van algemeen bestuur, hoofden der uitvoerende magt; *Nederland* heeft derhalve ministers. Zij staan aan het roer van den Staat; van hen gaat alle bestuur uit; bij hen behoort derhalve bovenal vastberadenheid en openhartigheid te huisvesten. — Alwie nu den gang van *Neêrlands* bestuur, sedert 1815 tot op heden ten dage, nagaat, moet verbaasd staan juist deze twee hoofdvereischten bij hetzelve te missen. Slaat men de geschiedenis op tijdens onze vereeniging met *België*, nimmer ontdekt men eenen vasten gang. Handel en nijverheid, meenden destijds onze zuidelijke broeders, hadden tegenstrijdige belangen, en immer zag men *Neêrlands* ministers dobberen tusschen een stelsel van verbod en van vrijen handel. Nimmer werd er een systema gekozen; ieder jaar droeg de kenteekenen, dat men tot geen besluit kon komen. — Geen grooter ongeluk kan eenen staat treffen. Het bestuur mist hierdoor alle klem, is tot het invoeren van verbeteringen ongeschikt, verliest het algemeen vertrouwen, en leeft eindelijk van den eenen dag op den anderen. Dit heeft tevens de grootste terugwerking op het volk. De ingezetenen, onwetend welken gang het bestuur kiest, beginnen hetzelve te wantrouwen, en de grootste omkeeringen worden voorbereid. — Wil men de sterkste bewijzen van het aangevoerde?.... dezelfde geschiedenis van onze vereeniging met *België* levert die op. Was het niet in de laatste jaren dezer vereeniging, dat den eenen dag een besluit genomen werd, krachtens hetwelk de Hollandsche taal door het geheele rijk gebruikt zou worden, terwijl korte dagen daarop een ander besluit dit herriep? Zagen wij niet den eenen dag een *collegium philosophicum* oprigten, hetwelk den anderen dag wederom afgeschaft werd. Besluiteloosheid kenteekende immer on-

ze ministers, en nog heden ten dage ziet men er bewijzen van. De wrangste vruchten heeft *Nederland* hiervan geplukt, en plukt die nog, en zal er nog lang de ongelukkige gevolgen van ondervinden. Was het niet dezelfde besluiteloosheid, welke *Neêrlands* bestuur alle klem deed missen, toen de oproervaan in *België* geheven was? Geene afdoende maatregelen, geene krachtige middelen konden in het werk gesteld worden om ons Vaderland te redden van den afgrond, waaraan het stond. En is het ongelukkige *status-quo*, waaronder ons Vaderland nog gebukt gaat, er niet mede het gevolg van? Raadpleeg de geschiedbladeren der laatste jaren, en gij zult op iedere bladzijde vinden, dat *Neêrlands* hoofden eenen vasten gang misten: dat hierdoor, in stede van de omstandigheden vooruit te loopen en te voorkomen, zij immer te laat kwamen, en in alles schipbreuk leden. — Naauwelijks was de oproerkreet in *Brussel* gehoord, of de stem tot scheiding liet zich daar allerwege hooren. Scheiding! riep men algemeen, schei ding onder één hoofd; Koning WILLEM kan dit blijven, doch onder afzonderlijke instellingen. Dit verlangen werd uit *Brussels* muren naar *'s Gravenhage* overgebragt door den Prins VAN ORANJE, doch men kon aldaar tot geen besluit komen. Drie partijen verdeelden als het ware *Neêrlands* hoofden: de eene verlangde scheiding onder één hoofd, eene tweede scheiding onder één stamhuis; de derde de vorige hereeniging. Men draalde; de oproermakers versterkten zich, en eindelijk trokken de legerbenden uit *Vilvoorde* op, om, zoo men meende, eene oproerige stad tot haren pligt terug te brengen. Dan men had zich misrekend, en na eenige dagen strijdens was *Brussel* ontruimd. Nu wilde men scheiding onder één hoofd aannemen, maar het was te laat. De Belgen, gesterkt door hunne voordeelen, waren stoutmoedig geworden. Koning WILLEM, zeiden zij, had het burgerbloed doen stroomen, zulk een hoofd verlangden zij niet meer; de scheiding kon nog plaats hebben onder het huis VAN ORANJE; den Kroonprins wezen zij aan als hun verlangd hoofd.

In zulke vorderingen kon *Neêrlands* bestuur niet treden, en evenwel werd geen eenig besluit genomen. Ons leger intusschen trok af, geheel *België* liep te wapen, en *Antwerpen* alleen was ons nog uiterlijk getrouw gebleven. Toen was het, dat de Prins VAN ORANJE zich derwaarts begaf om het onweder af te weren, en het zinkende Vaderland te redden. Wie herinnert zich niet de proclamatiën door dien vorst aldaar uitgevaardigd? Noord-*Nederland* was hierover verstoord, het bestuur nam dit hoog euvel op, en de Prins VAN ORANJE vertrok naar *Engeland*. Geen besluit intusschen werd door *Neêrlands* bestuur genomen, geen afdoende maatregelen, terwijl het Vaderland meer en meer zonk. — Eindelijk werd *Antwerpen* beschoten. Toen verdween alle kans op verzoening. Het huis VAN ORANJE werd voor eeuwig uitgesloten van den Belgischen troon; een nationaal congres was werkzaam, en weldra zag de Belgische grondwet het licht. Nu was niets meer overig dan het oog te wenden naar de groote mogendheden. Het congres te *Londen* was reeds werkzaam; van hetzelve wachtte men uitkomst. Eene zee van protocollen stroomde uit deze vereeniging der groote diplomaten, het geschilpunt bleef onbeslist, de zaak vorderde niets. Dit zijn de gevolgen geweest van gemis aan vastberadenheid. Alle rampen, welke ons Vaderland troffen, moeten hieraan vooral toegeschreven worden. — Het ons vijandelijke *België* had juist eenen tegenovergestelden weg ingeslagen, en vorderde met reuzenschreden. Het had zich vrij en onafhankelijk verklaard, zijne staatkundige instellingen verzekerd; het zond deszelfs vertegenwoordigers, werd erkend en vestigde zich meer en meer. *Nederland*, nu een half gesloopt rijk, zonder vaste instellingen, zonder stelsel, zonder veerkracht naar buiten, bleef om hulp roepen. — In deze ongelukkige omstandigheden verkeeren wij nog. Zeven jaren duurt onze overspande toestand en nog is geen uitkomst zigtbaar. Wel is waar, vernemen wij, dat van de zijde van ons bestuur pogingen zijn aangewend tot eindschikking; doch het schijnt zonder vrucht; zou dit niet wederom het gevolg zijn dierzelfde oorzaken, besluiteloosheid en draling? Hadden onze hoofden onmiddellijk een stelsel aangenomen; hadden zij voor het oog van *Europa* verklaard, dat ook *Oud Nederland* de scheiding verlangde, terwijl het toch de uitdrukkelijke begeerte des natie was; hadden zij, zich hierop grondende, onmiddellijk onze staats-instellingen herzien, hierdoor eenen nieuwen band gemaakt voor de getrouw gebleven Nederlanders: welk eene veerkracht had dit aan *Oud-Nederland* gegeven ter bestrijding zijner vijanden; welk eene klem aan deszelfs onderhandelingen op het Londensche Congres! Waren dan die schatten noodig geweest tot voorziening der oorlogskosten sedert 1830? Had dan de bloem van *Neêrlands* jeugd, het geheele Noord-Nederlandsche volk te wapen geroepen moeten worden, om de opgestane Belgen te vermeesteren! Had dan *Neêrlands* bestuur schipbreuk geleden op eene leening van 20 millioen guldens, zoo als in het najaar van 1830 plaats had! Voorzeker neen! alle die kosten, alle die moeijelijkheden, gevaren en schokken, welke nu *Oud-Nederland* treffen, waren voorgekomen. Een fiksche stap, eene openhartige verklaring had dit alles onnoodig gemaakt. — Was het niet de bevrediging van *Gend*, welke onzen voorvaderen zulk eene kracht gaf, om de Spaansche tirannij het eerst te weerstaan? Was het niet later de Unie van *Utrecht*, welke deze vereenigde gewesten voor eenen gewissen ondergang bewaarde, toen, door het afdwalen der zuidelijke provincien, de bevrediging van *Gend* geheel losgerukt was? Was het niet eindelijk onze grondwet, welke in 1814 en 1815 ons klem gaf om den Franschen vijand te verdrijven, en onze onafhankelijkheid te vestigen? In zulke hagchelijke tijden vooral, zijn zoodanige maatregelen hoogst noodzakelijk, hebben zij eene onweerstaanbare kracht en uitwerking. — Hadden *Neêrlands* ministers onmiddellijk na het geuit verlangen van *Neêrlands* Volksvertegenwoordigers eene geheele scheiding afgekondigd, onmiddellijk de hand aan het werk gestagen ter vestiging van de grondstellingen van ons staatsgebouw, — *Oud-Nederland* ware als met jeugdige kracht herrezen. De uitwerking, die dit naar buiten zou gehad hebben, is ongelooflijk. Indien *Neêrlands* zaakgelastigden op het Londensche Congres verschenen waren als afgezonden door de vernieuwde Vereenigde Nederlanden, zouden zij niet meer klem aan hunne vertoogen gegeven hebben, dan nu geschieden kon? Nu waren zij daar als vertegenwoordigers van een half gesloopt rijk, van het Koningrijk der Nederlanden, hetwelk *facto* niet meer bestond. Zij stonden daar tegenover Belgische gezanten, vertegenwoordigende eenen nieuw ontlokenen staat, welke zich dagelijks versterkte, deszelfs staatkundige instellingen verzekerde, werkzaam was als een jeugdig volk. Welk een overwigt zou *Oud-Nederland* niet gehad hebben hierin, dat het in vorige eeuwen zoo veel staatkundigen invloed bezat, menigmaal zoo schoon aan den staatkundigen hemel flikkerde. — Dan niets van dit alles mogt gebeuren. Besluiteloos, dralende bleven *Nederlands* ministers; hun voornemen, hun stelsel, hun verlangen was onbekend; zij hadden geen systema. Alle veerkracht werd hierdoor aan de onderhandelingen ontnomen, de zaak kon niet vorderen, en moest onafgedaan blijven liggen, zoo als zij helaas nog ligt. — Onze toestand kan niet dan verergeren. Zij, die hopen op eene verbetering door tijdsverloop, vergissen zich jammerlijk. Onze vijand toch, *België*, vestigt zich meer en meer; het bloeit; het zal de voordeelen van deszelfs afzonderlijk bestaan telkens meer gevoelen en wordt hoe lang zoo onhandelbaarder in deszelfs vorderingen. De tijd zal leeren of dit geene waarheid is; de nakomelingschap zal onze daden beoordeelen. Hadden wij een verantwoordelijk ministerie; hadden wij eene behoorlijke vertegenwoordiging, nimmer waren die rampen ons Vaderland overkomen. Maar *Nederland* bezit ministers, en had nimmer een ministerie; *Nederland* bezit Staten-Generaal, maar wordt niet, zoo als men het wenschen zou, vertegenwoordigd.

V.

## Eene Vraag.

Waarom moet *Oud-Nederland* ƒ 797,600.00 voor het *Departement van Buitenlandsche zaken* betalen, terwijl *België* (volgens deszelfs budget, te vinden in het *Journal de la Haye*, 2 Nov.) er slechts 751000 fr., dus veel minder dan de helft, voor betaalt?

Toont de ondervinding, dat onze diplomatie beter bediend is dan de hunne?

Of kost het onderhoud van eenen Nederlandschen Diplomaat, (wij hebben er evenwel nog eenige Belgische in dienst) in vreemde landen meer, dan dat van eenen Belgischen?

## De Avondbode,

ALGEMEEN NIEUWSBLAD VOOR STAATKUNDE, HANDEL, NIJVERHEID, LANDBOUW, KUNSTEN, WETENSCHAPPEN ENZ.

Sommigen, zich grondende op de tegen de *Arnhemsche Courant* gerigte slagen, meenen in de stichting van het hierboven genoemde Amsterdamsche dagblad eene poging te ontdekken ter onderdrukking van het *Handelsblad*, wiens vrijzinnige en waarheidlievende taal ons Gouvernement, vooral in den laatsten tijd, zou hebben verdroten. Wij gelooven zulks niet. Wij houden ons Gouvernement niet voor verblind genoeg om niet in te zien, dat het *Handelsblad* te goed gevestigd en te wel gewaardeerd is, om eene dergelijke poging niet te kunnen tarten; ja, dat het in de verontwaardiging der natie verdubbelde krachten putten zou. Daarbij houden wij ons overtuigd, dat de heer WITHUYS de hand tot een dusdanig doel niet zou willen leenen. Deze overtuiging wordt door redenen, welke wij hier niet willen noemen, versterkt, en eindelijk geheel bevestigd door de volgende verklaring der Redactie van het nieuwe dagblad:

„Terwijl wij in *Nederland* vooral de instandhouding van het bestaande regeringstelsel voor den eersten en heiligsten aller pligten houden, is het er echter verre van verwijderd, dat wij, blind voor wezenlijke gebreken of misbruiken, onvoorwaardelijke lofredenaren zouden zijn van alle handelingen der Nederlandsche Regering, of dat wij, niet aandachtig aan de onvolmaaktheid, welke aan alle menschelijke gewrochten onafscheidelijk is verbonden, voorstanderen zouden zijn van eene denkbeeldige onfeilbaarheid, die nergens en nooit kan worden bereikt."

Wij ontvangen dus het nieuwe dagblad met genoegen in ons midden, en roepen hetzelve van harte *welkom* toe.

## *Correspondentie.*

De Redactie is niet ongenegen het artikel, geteekend D., betrekkelijk het *Rouwen over de Koningin*, te plaatsen; maar vermits er eenige daadzaken in worden vermeld, en zij hier en daar iets weglaten wilde, verzoekt zij den inzender zich nader bij haar bekend te maken.

Het stuk van den heer H. v. H. zal bij gelegenheid *in natura* worden geplaatst.

Eene menigte andere ingekomen stukken, hoewel geenszins van waarde ontbloot, moet zij, uit plaatsgebrek, ter zijde leggen.

## Waterhoogte te Arnhem.

Den 5 Nov. 2 El 8 Palm 5 Duim; gewassen 83 Duim gevallen 0 D.
Den 6 Nov. 3 El 0 Palm 5 Duim; gewassen 20 Duim gevallen 0 D.

*Diana*, op den 14den Julij ll. in het hospitaal te *Soerabaja* in den ouderdom van 22 jaar, aan eene hevige ziekte van slechts weinige dagen is overleden.

TWELLO, den 1sten November 1837.

P. P. EVERTS.
C. H. EVERTS,
Geb. BAKE.

*Eenige Kennisgeving.*

---

† † † De Notaris *COLENBRANDER*, te *Nijkerk*, zal, krachtens autorisatie, daartoe door de Regtbank van Eersten Aanleg te *Arnhem* verleend, ten overstaan van den Heer Vrederegter des Kantons, te *Nijkerk* in het *Heeren-Logement*, op den 9den en 16den November 1837, des voordemiddags ten 11 ure, bij inzet en toeslag, aan den meestbiedenden verkoopen:

De BOUWPLAATS, *Oesekengoed* genaamd, gelegen in *Diermen* onder *Putten*, bestaande in eene BOERENWONING, TABAKSSCHUUR en BOUWSCHUUR, met *twee* KOORNBERGEN, TURFLOOTS en verder GETIMMER; benevens HOFSTEDE, BOOMGAARD, TUIN, en onderhoorig TABAKS- en BOUWen, WEIDELAND, groot 8 Bunders, 10 Roeden en 10 Ellen, bij *JAN LUBBERTSEN* om en voor *f* 200 's jaars in pacht gebruikt wordende, en te aanvaarden *Petri* en *Paschen* 1839.

---

## *Te Koop, uit de hand, om dadelijk te aanvaarden:*

Het aanzienlijk LANDGOED, *HOOGERHUIZEN*, gelegen te *Neerbosch*, aan den Grooten Weg door het Dorp, en boven aan den nieuw aangelegden Grindweg van *Nijmegen* op *Grave*, een klein uur van *Nijmegen*, met deszelfs HEEREN HUIZING, bestaande in VESTIBULE, groote ZAAL; *twee* KAMERS; *zes* BOVENKAMERS, ruim PORTAAL, alles behangen en gestukadoord; beneden huis, waarin mangelplaats; KEUKEN met GROENTE-KELDER en POMPEN; spatieuse KELDER; twee DIENSTBODEN-KAMERS; PROVISIE-KAMER; ZOLDERS met DIENSTBODEN-KAMERS; KOETSHUIS; STALLING voor zes paarden en verdere gemakken. Voorts geheel nieuw en bijzonder goed ingerigte ORANJERIE, voorzien met eene STOOM-MACHINE van de Heeren PAUL VAN VLISSINGEN en DUDOC VAN HEEL van *Amsterdam*, aan welke Oranjerie schiet en met dezelve een geheel uitmaakt, eene extra schoone RUIME ZAAL, geheel nieuwe en wel ingerigte TUINMANSWONING; eene extra fraaije verzameling van de schoonste en zeldzaamste GEWASSEN, waaronder circa 250 ORANJEBOOMEN; TUINEN, beplant met exquise VRUCHTBOOMEN; BOOMGAARD; WANDELINGEN, beplant met de fijnste en zeldzaamste Heesters; Lanen met Marmeren Beelden; opgaand HOUTGEWAS; VISCHVIJVERS en Grachten en verdere Berging en Gemakken; — Voorts BOUWLAND, groot 30 Bunders, 12 Roeden bij den Kadastralen legger bekend onder Sectie C. No. 24 tot en met No. 36. Eindelijk ongeveer 16 Bunders zeer goed WEILAND, mede te *Neerbosch* gelegen; zijnde het Bouw- en Weiland ook afzonderlijk te verkrijgen.

Nadere onderrigting te bekomen, met gefrankeerde brieven, ten kantore van den Notaris *W. D. VAN ROGGEN*, te *Wychen*, bij *Nijmegen*.

---

† † † Op Woensdagen den 29sten November en 13den December 1837, telkens des voormiddags ten elf uren, zullen, ten overstaan van den Notaris Mr. *H. DIJCKMEESTER*, in het Logement *den Gouden Leeuw* te *Tiel*, met genot van hooggeld, en bij inzet en toeslag, in het openbaar geveild, en, genoeg geldende, verkocht worden:

De GOEDEREN, door zijne Hoogheid den Souvereinen Vorst van *Hohen-Zollern-Sigmaringen*, Graaf *VAN DEN BERG*, bezeten wordende onder *Ochten* en *Leeuwen*, bestaande in WEILANDEN, DWARSVEREN over de Rivier de *Waal*, TIENDEN, THIJNSEN en ERPACHTEN.

De Staten van deze Goederen, derzelver opbrengsten en lasten zullen, van heden af, benevens de voorwaarden der veiling, ter inzage liggen bij den Heer Notaris Mr. *H. DIJCKMEESTER* te *Tiel*, en bij den Rentmeester *C. VAN RHEMSDIJK* te *Ochten*, welke laatste tevens aan de belanghebbenden aanwijzing der goederen doen zal.

---

† § † De VEILING van het HUIS, op het hoek van de Turfstraat en Bakkerstraat te *Arnhem*, door den Heer *ENGSTROM* bewoond, zal GEEN VOORTGANG hebben.

---

† † § VERKOOPING van eene aanzienlijke hoeveelheid buitengewoon zware DENNEN BOOMEN, en ander HOUT, liggende en te zien op *Scherpenhoff*, onder *Rheden*; — ten huize van *KRASENBERG*, te *Rheden*, op den 16den November 1837, des morgens ten 9 ure, ten overstaan van den Notaris *VON ROSENTHAL*.

---

## *Faillissement.*

De Crediteuren in het faillissement van *JOHANES SCHIMMEL*, tapper, wonende te *Arnhem*, worden bij deze opgeroepen om te verschijnen op het oude Raadhuis te *Arnhem*, ten einde voordragt te doen van provisionele Sijndici, op Dingsdag den 14den November 1837, des morgens ten half elf uur.

*Arnhem* den 1sten November 1837.

Namens den Heer Regter-Commissaris in gemelde faillissement,
De Griffier der Regtbank te *Arnhem*,
I. J. VAN ROSSUM

---

† † † TE HUUR, tegen primo Mei 1838, of eerder, des verkiezende *met het Regt van de Jagt* op 165 Bunders Land, het aangenaam en smaakvol aangelegd BUITEN-VERBLIJF, *Nieuwhof*, met deszelfs wel betimmerde HEEREN HUIZINGE, STALLING, enz. gelegen onder *Barneveld*, aan den weg op *Amersfoort*. —

Met Franco-brieven te bevragen ten Kantore van den Notaris *H. MEY METTENBRINCK*, te *Barneveld*.

---

† § † Men verlangt, in eene der voornaamste steden van *Gelderland*, eene JUFVROUW tot adsistentie in eenen winkel, en in de huishouding tevens, bij voorkeur die in zoodanige betrekking geweest en protestantsch is. — Adres, onder der letter R. bij den Boekhandelaar *J. F. THIEME*, te *Nijmegen*. *Brieven franco.*

---

*** *J. F. THIEME*, te *Nijmegen*, heeft dezer dagen uitgegeven en alom verzonden:

1o. HET LEVEN, enz. van Dr. P. DODDRIDGE, door Dr. *STATIUS MULLER*; met eene voorrede van Prof. NIEUWENHUIS . . *f* 1.60.
2o. BOMHOFF'S *Engelsch leesboek*, in proza en poezij 2 stukjes, ieder à . . . . . . . *f* 1.00.
NB. Hiervan is wederom genoegzame voorraad.
3o. BEIJER, *Krijgskundige Aardrijksbeschrijving* 3dln „ 10.50.
4o. RHENI'S *Regelen van voorzigtigheid voor ouders en Leermeesters*, over kiesche aangelegenheden . . . *f* 1.80
5o. De graaf van *Toulouze*; Hist. Romant. tafereelen uit den vervolgingsoorlog tegen de *Albigenzen* 2 dln. . . . „ 4.60.

---

*** *GEBRs. VERMANDE*, Boekverkoopers te *Hoorn*, hebben heden alom verzonden:

### ALMANAK
VOOR
### *HOLLANDSCHE BLIJGEESTIGEN*
VOOR 1838.

De Prijs is 60 centen. In karton en koker, verguld op snee *f* 1-20. Van de vorige Jaargangen zijn nog eenige Exemplaren te bekomen.

---

*** De Boekverkooper *K. FUHRI*, opvolger van W. K. MANDEMAKER, zal, op *Maandag den 13den November* en volgende dagen, ten zijnen huize te *'s Gravenhage*, in het openbaar verkoopen:

*Eene hoogst belangrijke verzameling van*

### BOEKEN,

in allerlei Talen en Vakken van Wetenschap; voornamelijk betreffende GODGELEERDHEID, FRAAIJE LETTEREN en VADERLANDSCHE GESCHIEDENIS; als ook eener verzameling van HANDSCHRIFTEN en HANDTEEKENINGEN, zeer merkwaardig voor de geschiedenis van het Vaderland in het algemeen, en die van de provincie *Gelderland* in het bijzonder; mitsgaders HISTORIEPENNINGEN en MUNTEN, PRENTWERKEN en LOSSE PRENTEN, NATUURKUNDIGE INSTRUMENTEN en andere LIEFHEBBERIJEN, MUZIJK- en KANTOOR-BEHOEFTEN, meerendeels nagelaten door wijlen den Hoog Edel Gestr Heer Mr. *C. VAN DER VOORDT PIECK*, in leven *Oud-Land-en Dijkschrijver des Rijks van Nijmegen*, enz. enz.

De boeken zullen *Donderdags* en *Vrijdags*, het overige *Zaturdags* voor de verkooping te zien zijn. De catalogus is, à 25 cents, verkrijgbaar ten huize des verkoopers, door wien commissien kosteloos worden aangenomen.

---

## SCHOUWBURG.

De Nederduitsche Tooneellisten, onder directie van *J. W. VAN VELZEN*, opvolger van Wijlen den Heer W. G. WEDDEROPPER, zullen het genoegen hebben, *tot opening van het tooneel*, te doen opvoeren:

Op Dingsdag den 7den November 1837 te *Zutphen*,
„ Woensdag den 8sten November 1837 te *Deventer*,
„ Donderdag den 9den November 1837 te *Arnhem*.

LIEFDE EN WRAAK,
OF
*Een tweegevecht ten tijde van den Kardinaal* DE RICHELIEU.
Tooneelspel in 3 bedrijven naar het Fransch door G. T. ROOBOT.
gevolgd door:
DE GEVAREN VAN EEN GEHEIM HUWELIJK, Blijspel met zang in één bedrijf, door A. RUISCH,
tusschen beide:
EEN SPAANSCH DIVERTISSEMENT, waarin eene *pas de Schawl* zal gedanst worden.

---

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.